

Ігор Чугунов, Валентина Макогон, Михайло Тітарчук, Тетяна Крикун

Бюджетна політика України в умовах воєнного стану

Повномасштабні воєнні дії на території України призвели до надзвичайних викликів для бюджетної політики. Метою цього дослідження є оцінювання бюджетної політики України та обґрунтування її стратегічних пріоритетів в умовах воєнного стану. У статті використані економічні та статистичні методи для оцінювання кінцевих бюджетних показників. Встановлено, що доходи бюджету скоротилися через економічний спад, а витрати, насамперед на оборону й безпеку, збільшилися. У 2022 році, у порівнянні з 2021 (повномасштабна війна проти України розпочалася 24 лютого 2022 року), податкові надходження скоротилися на 7,6%. Навпаки, дослідження виявило збільшення бюджетних витрат на 65,0%, дефіциту бюджету в 4,5 рази (фінансується в основному через зовнішні запозичення і військові облігації, викуплені Національним банком України), а також державного й гарантованого державою боргу на 52,4%. У контексті воєнних операцій бюджетна політика спрямована на забезпечення балансу між фінансуванням найбільш важливих статей бюджету і стимулюванням відновлення економіки. Водночас інституційний потенціал державних органів надає змогу контролювати, як країна виживає в цей складний період. Щоб відновити економіку, український уряд має проводити зважену бюджетну політику, оцінювати фінансові ризики, пов'язані зі змінами в макроекономічному середовищі, і підвищувати ефективність бюджетних витрат.

Ключові слова: бюджет, регулювання, політика, фінансування, доходи, витрати, дефіцит

Класифікація JEL: G38, H21, H30, H50, H60

Стаття знаходиться у відкритому доступі і може розповсюджуватися на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International license, що дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії за умови наявності відповідного посилання на оригінальну версію статті.